

saksóknarlaun í ríkissjóð, kr. 30.000,00, en af hálfu ákærvaldsins flutti málið Bragi Steinarsson vararíkissaksóknari. Þá greiði ákærði skipuðum verjanda sínum, Hilmari Ingimundarsyni hrl., réttargæslubóknun og málsvarnarlaun, kr. 55.000,00.

D ó m s o r ð:

Ákærði, Magnús Friðrik Óskarsson, sæti fangelsi í 5 ár.

Til frádráttar refsingunni komi gæsluvarðhaldstími ákærða frá 7. maí 1986 með fullri dagatölu.

Ákærði greiði allan kostnað máls þessa, þar með talin saksóknarlaun í ríkissjóð kr. 30.000,00 og réttargæslubóknun og málsvarnarlaun til skipaðs verjanda síns, Hilmars Ingimundarsonar hrl., kr. 55.000,00.

Föstudaginn 12. júní 1987.

Nr. 299/1986. **Ákærvaldið**

(Bragi Steinarsson vararíkissaksóknari)

gegn

Steinari Halldórssyni og

Heimi Steinarssyni

Ómerking. Heimvísun. Sératkvæði.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Magnús Þ. Torfason, Guðmundur Skaftason og Guðrún Erlendsdóttir.

Héraðsdómi var skotið til Hæstaréttar með áfrýjunarstefnu 13. október 1986 að ósk ákærðu og jafnframt af hálfu ákærvalds til ákvörðunar og þyngingar refsingu og staðfestingar um upptöku myndbandstækja.

Ákærðu í máli þessu gengu um svonefnt „grænt“ hlið tollgæslunnar á Keflavíkurflugvelli merkt áletruninni „Enginn tollskyldur

varningur“. Í 2. mgr. 5. gr. reglugerðar nr. 356/1982 um tollfrjálsan farangur ferðamanna og farmanna við komu frá útlöndum o.fl., sbr. nú reglugerð nr. 209/1987, felst það, að farþegi sem fari um hlið þetta hafi þar með svarað því að hann hafi ekki meðferðis tollskyldan varning. Við lögreglurannsókn tók tollvörðurinn, Björg Valtýsdóttir, fram að Steinar hefði haft „tækifæri til þess að fara með farangurinn um „rautt hlið“, eftir að ég hafði spurt hann að því hvort hann væri með raftæki meðferðis“. Fyrir dómi bar sama vitni, að flestir færu gegnum „græna“ hliðið og í mörgum tilvikum væri þörf á leit hjá þeim. Sigfús Sigurður Kristjánsson tollfulltrúi mætti einnig sem vitni í málinu. Hann kvað flesta fara gegnum „græna hliðið“, það væru aðallega útlendingar, sem færu gegnum „rauða hliðið“. Hann sagði Íslendinga oft fara beint á varðstofuna væru þeir með tollskyldan varning. Í gögnum málsins kemur fram að farþeginn og vitnið Kristján Ingi Richter hafði með sér tollskyldan varning og fékk afgreiðslu í sama skipti og ákærðu. Hann kveðst hafa farið í „græna“ hliðið og þar hafi hinir tollskyldu munir verið teknir og sendir til tollgæslunnar í Reykjavík, þar sem hann greiddi toll af þeim.

Af hálfu verjanda ákærðu komu fram þegar í vörn hans í héraði ýmsar varnarástæður. Hann taldi m.a., að í reynd færi fram við „græna“ hliðið venjuleg tollskoðun eins og ef engin hliðaskipting væri fyrir hendi, að allur þorri íslenskra farþega færi um „græna“ hliðið hvernig sem farangri þeirra væri háttað, að sá farangur sem tekinn væri til tollafgreiðslu og tollunar frá flugvelli væri að langmestu leyti úr „græna“ hliðinu og að ekki sé stöðug gæsla í „rauða“ hliðinu og svo hafi ekki verið að þessu sinni. Skoraði verjandinn á héraðsdómara að afla gagna um þessi atriði með nánar tilgreindum hætti. Hefur hann ítrekað það síðar undir rekstri málsins án teljandi árangurs.

Þrátt fyrir framangreind ákvæði reglugerðar nr. 356/1982 var ekki viðhlítandi að dæma málið að efni til án frekari rannsóknar á þeim atriðum sem fram komu í vörn í héraði. Kanna þurfti þær skjállegu upplýsingar sem völ var á um framangreind atriði og taka frekari skýrslur um þau af tollgæslumönnum og öðrum sem kynnu að geta upplýst þar um. Sérstaklega bar að kanna það hvort tollskyldur varningur, sem afhentur var tollvörðum í „græna“ hliðinu

sætti venjulegri tollmeðferð og þá án upptöku. Bar í því sambandi að afla tölulegra upplýsinga á dæmigerðum tímabilum er gæfu glögga og almenna mynd af framkvæmd tollgæslu við „græna“ hliðið. Þurfti því m.a. að leiða í ljós svo sem unnt var fjölda þeirra tilvika þegar tollskyldur varningur var þar tekinn eða framvísað og með hverjum hætti slík mál voru afgreidd. Einnig þarf að koma fram fjöldi tollafgreiðslna á Keflavíkurflugvelli á sömu tímabilum.

Vegna þeirra galla á málsmeðferð, sem nú hefur verið lýst, verður ekki hjá því komist að ómerkja héraðsdóm og meðferð málsins í héraði og vísa málinu heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju.

Eftir þessum úrslitum ber að greiða áfrýjunarkostnað sakarinnar úr ríkissjóði, svo sem greinir í dómsorði.

D ó m s o r ð:

Hinn áfrýjaði dómur og málsmeðferð í héraði eru ómerkt, og er málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju.

Áfrýjunarkostnaður sakarinnar greiðist úr ríkissjóði, þar með talin málsvarnarlaun skipaðs verjanda ákærðu, Hjartar Torfasonar hæstaréttarlögmanns, 30.000,00 krónur.

S é r a t k v æ ð i

Magnúsar Þ. Torfasonar hæstaréttardómara.

Svo sem greinir í atkvæði meiri hluta dómenda gengu ákærðu við tollafgreiðslu á Keflavíkurflugvelli um hlið sem samkvæmt heimild í 2. mgr. 5. greinar reglugerðar nr. 356/1982, sbr. nú 2. mgr. 6. greinar reglugerðar nr. 209/1987, var merkt grænu skilti með áletruninni: „Enginn tollskyldur varningur“. Samkvæmt skýru ákvæði nefndrar 2. mgr. 5. greinar telst farþegi um leið og hann gengur um þannig merkt hlið hafa svarað því að hann hafi ekki meðferðis tollskyldan varning.

Í skýrslu fyrir lögreglu 29. mars 1983 greindi ákærði Steinar svo frá að hann hefði farið um hið svonefnda græna hlið þar sem hann hefði ekki talið sig hafa meðferðis neinn tollskyldan varning. Fyrir

rannsóknarlögreglu 4. ágúst 1983 gaf hann sömu skýringu á því hvers vegna hann fór að hinu græna tollhliði.

Ákærðu, sem krefjast sýknu af kröfum ákærvalds, skírskota meðal annars til þess að í framkvæmd tíðkist að venjuleg tollskoðun fari fram í hinu svonefnda græna hliði. Enda þótt svo kunni að vera að einhverju marki, svo sem raunar er ekki véfengt af ákærvalds hálfu, tel ég rök ekki hníga til að ómerkja hinn áfrýjaða dóm og vísa málinu heim í hérað vegna ónógrar rannsóknar um þetta atriði áður en það var dæmt í héraði.

Með því að meiri hluti dómenda hefur komist að annarri niðurstöðu er eigi rétt að ég tjái mig í dómsatkvæði þessu um sekt eða sýknu ákærðu eða um refsiviðurlög ef því væri að skipta.

Dómur sakadóms Reykjavíkur 7. apríl 1986.

Ár 1986, mánudaginn 7. apríl er á dómþingi sakadóms Reykjavíkur, sem háð er í Borgartúni 7 af Hirti O. Aðalsteinssyni fulltrúa, kveðinn upp dómur í sakadómsmálinu nr. 207-208/1986: Ákærvaldið gegn Steinari Halldórssyni og Heimi Steinarssyni, sem tekið var til dóms þann 3. mars sl.

Málið er höfðað með ákæruskjali rikissaksóknara dagsettu 14. desember 1984 á hendur ákærðu, „1. Steinari Halldórssyni, flugvélstjóra, til heimilis að 9 Leon Kauffman, Luxemburg, fæddum 10. september 1943 í Reykjavík og 2. Heimi Steinarssyni, nema, Leirubakka 10, Reykjavík, fæddum þar í borg 16. febrúar 1967, fyrir tolllagabrot, með því að hafa við komu til Keflavíkurflugvallar 25. mars 1983 frá Luxemburg eigi framvísað með tilskildum hætti við tollgæsluna tveimur myndbandstækjum af gerðunum SABA og AKAI, sem ákærðu höfðu meðferðis í sameiginlegum farangri sínum, en í greint skipti gengu ákærðu um tollhlið merkt grænu skilti með áletruninni: „Enginn tollskyldur varningur“, og fann tollvörður tækin við leit í farangri ákærðu og lagði hald á þau.

Telst brot ákærðu varða við 1. mgr. 60. gr., sbr. 1. mgr. 61. gr. og 71. gr. laga um tollheimtu og tolleftrilít nr. 59, 1969, sbr. 2. gr. laga nr. 71, 1976, sbr. nú 9. gr. laga nr. 46, 1984, sbr. 1. og 5. gr. reglugerðar um tollfrjálsan farangur ferðamanna og farmanna við komu frá útlöndum o.fl. nr. 356, 1982, sbr. reglugerð nr. 145, 1983, sbr. nú reglugerð nr. 313, 1983 og reglugerð nr. 594, 1983.

Þess er krafist að ákærðu verði dæmdir til refsingar, til greiðslu sakarkostnaðar og til að sæta upptöku samkvæmt heimild í 1. mgr. 72. gr. laga nr. 59, 1969, sbr. 5. gr. i.f. reglugerðar nr. 356, 1982, á framangreindum myndbandstækjum, ákærði Steinar á tæki af gerðinni SABA og ákærði Heimir á tæki af gerðinni AKAI.“

Málavextir eru þessir:

— — —
Niðurstöður:

Í máli þessu er upplýst að ákærðu gengu með umrædd myndbandstæki um tollhlið merkt áletruninni „Enginn tollskyldur varningur“ og skv. 5. gr. reglugerðar um tollfrjálsan farangur ferðamanna og farmanna við komu frá útlöndum o.fl. nr. 356/1982, sbr. síðari breytingar á þeirri reglugerð telst sú athöfn ákærðu svar við þeirri spurningu tollýfirvalda hvort ákærðu hafi meðferðis tollskyldan varning. Ef ákærðu töldu sig hafa heimild til þess að flytja tækin til landsins með eða án greiðslu aðflutningsgjalda af þeim bar þeim að ganga að rauðu hliði eða snúa sér til tollþjóna í varðstofu. Verður sérstaklega að telja að ákærða Steinari, sem er flugvélastjóri að mennt, hafi mátt vera þetta ljóst. Verður niðurstaða dómsins því sú að ákærðu hafi með atferli sínu gerst sekir um háttsemi þá sem þeim er gefin að sök í ákæruskjali og þar þykir rétt færð til refsíákvæða.

Samkvæmt sakavottorðum ákærðu hafa þeir ekki sætt refsingum svo kunnugt sé.

Með hliðsjón af atvikum öllum þykir refsing ákærða Steinars hæfilega ákveðin 12.000,00 króna sekt til ríkissjóðs, sem greiðist innan 4 vikna frá birtingu dómsins, en ella sæti ákærði varðhaldi í 10 daga.

Með hliðsjón af atvikum öllum, ungs aldurs ákærða Heimis og þess að hann virðist hafa notið leiðsagnar föður síns um meðferð myndbandstækisins, þykir rétt að gera honum eigi refsingu í máli þessu.

Samkvæmt kröfu ákæruvaldsins og samkvæmt lagaákvæðum þeim, er í ákæru greinir verða umrædd myndbandstæki gerð upptæk til ríkissjóðs.

Þá ber að dæma ákærðu samkvæmt 142. gr. laga nr. 74, 1974 til þess að greiða sakarkostnað in solidum, þar með talin málsvarnarlaun Hjartar Torfasonar hrl., skipaðs verjanda þeirra, kr. 12.000,00.

Dómsuppsaga hefur dregist vegna anna dómarans.

D ó m s o r ð:

Ákærði, Steinar Halldórsson, greiði 12.000,- króna sekt til ríkissjóðs innan 4 vikna frá birtingu dómsins, en sæti ella varðhaldi í 10 daga.

Ákærði Steinar sæti upptöku til ríkissjóðs á myndbandstæki af gerðinni SABA.

Ákærða Heimi verður eigi gerð refsing í máli þessu.

Ákærði Heimir sæti upptöku til ríkissjóðs á myndbandstæki af gerðinni AKAI.

Ákærðu greiði allan sakarkostnað in solidum, þar með talin málsvarnarlaun skipaðs verjanda þeirra, Hjartar Torfasonar hrl., kr. 12.000,00.